

İş'te Oyun

İŞ'TE OYUN AİLE EĞİTİM PROGRAMI

EĞİTİM İÇERİKLİ OYUNLAR

PROGRAM

Samsun İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Samsun - 2018

“Öğrenmek Eğlenceli Bir İş tir”

İş'te Oyun

İŞ'TE OYUN AİLE EĞİTİM PROGRAMI

1. GÜN 1. OTURUM	GİRİŞ	OYUN NEDİR?	TANIŞMA OYUN 1 KARTOPU	DEĞERLENDİRME
2. OTURUM	OYUNUN FAYDALARI NELERDİR?	OYUN 2 DUR-YÜRÜ EĞİL-SIÇRA	OYUN 3 KAP OYUNU	DEĞERLENDİRME
3. OTURUM	ÇOCUKLARIYLA OYUN OYNAMANIN EBEVEYNLERE KATKISI VAR MIDIR?	OYUN 4 SIRT SIRT İŞLEM YAPMA	OYUN 5 TAŞ-KAĞIT-MAKAS	DEĞERLENDİRME
4. OTURUM	BİLGİSAYAR OYUNLARI VE İNTERNET KULLANIMI	OYUN 6 NESNE İLE CANLANDIRMA	OYUN7 ARABUL	DEĞERLENDİRME
2. GÜN	GEÇİRİLEN 1 HAFTANIN DEĞERLENDİRİLMESİ	EĞİTİMİN ÇOCUKLAR VE EBEVEYNLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ	AKIL VE ZEKÂ OYUNLARI DOKUZ VE ON İKİTAŞ OYUNLARININ ÖĞRETİLMESİ	KAPANIŞ

NOT: Ailelerin evde, daha az kişiyle oynayabileceği oyunlar seçilmiştir. Daha hareketli oyunlar için aşağıdaki oyunları ekleyebiliriz.

- Çarşaf Oyunu
- Elden ele top iletme
- Hafıza Kartı
- Çemberde yakan top
- Bardak Taşıma
- Atom Molekül
- Balık Ağı
- Ev sahibi- Kiracı vs.
- Tavşan Yuvada

“Öğrenmek Eğlenceli Bir İş tir”

1.OTURUM

Değerli veliler, sizlerle çocuklarınızın her alanda gelişimini destekleyecek ortak bir dil yaratabilmek amacıyla toplandık.

"Çocukların hayatta yapmaktan en çok keyif aldığı şey nedir?" diye sorarsak birçok insanın aklına gelen ilk yanıt "oyun oynamak" olacaktır.

Oyun; çocuklar için yaşamı anlama aracı olmasının yanında kendini ifade etmenin de en iyi yoludur. Yani çocuğun dili oyundur. Amacımız çocuklarımızla ortak bir dil yaratmaksa oyun bizim de dilimiz olmalıdır.

Peki, oyun nedir? Çocuklar neden oyun oynar? Oyunun çocuğun gelişimine etkisi nedir? Oyun oynamanın faydaları nelerdir? Bu eğitimimizde bu soruların cevapları üzerinde duracağız ve onlarla nasıl oyunlar oynayabiliriz, birlikte oynayarak öğreneceğiz.

Oyun Nedir?

Oyun çocuğun sonucunu düşünmeden, zevk almak, eğlenmek amacıyla giriştiği bir etkinliktir. Oyun oynarken çocuk, hiç kimseden öğrenemeyeceği konuları kendi deneyimleriyle öğrenir. Oyun oynamak hem zihinsel gelişimi desteklediği hem de sosyal becerilerin öğrenilmesini sağladığı için çocuk gelişimini olumlu yönde etkiler.

Oyun oynamadaki amacımız sadece eğlenceli vakit geçirmek değil, oyunu bir öğretim amacı olarak kullanmaktır. Bir bilgi kullanışlı, ilginç, anlamlı ve eğlenceli ise öğrenilebilir.

TANIŞMA

OYUN 1: KARTOPU

Süre: 10 – 15 dakika

Malzemeler: Oyuncu sayısı kadar A4 kâğıdı, çeşitli boyalar, müzik çalar ve hareketli bir şarkı.

Açıklama: Oyunculara A4 kâğıdı ve çeşitli boyalar dağıtılır. Her oyuncunun kendi kâğıdına adını istediği gibi yazması ve kâğıdı süslemesi istenir. Herkes yazdıktan sonra kâğıtlar buruşturulur ve müzik açılır. Oyunculardan müzik boyunca ellerindeki kâğıtları havaya doğru atıp, "kartopu" oynuyormuş gibi yapmaları ve müzik durduğunda kendilerine en yakın kâğıdı almaları istenir. Kâğıtlar açılır ve kâğıtta ismi yazılı olan oyuncuyu bulmaları istenir. Oyuncular bulduktan sonra kolaylaştırıcı bir komut verilir ve oyunculardan birbirlerine sorular sormaları istenir. Örneğin; kâğıtta ismi yazan oyuncuya en sevdiği yemeği sorun. Cevaplar kişinin kâğıdına yazılır, ardından müzik açılır, kâğıtlar tekrar buruşturulur ve kartopu oynamaya devam edilir. Örnek Sorular: Gitmek istediğiniz ülke. Tuttuğunuz takım. Hiç sevmediği yönü. Küçükken en sevdiği oyun vs.

DEĞERLENDİRME: Bu oyunu evde aile üyeleriyle nasıl oynayabiliriz? Çocuklarımıza hangi soruları sorabiliriz? Ders tekrarı konusunda yararlanabilir miyiz? Şeklinde sorular yöneltilerek velilerin etkinliği değerlendirmesi istenir.

“Öğrenmek Eğlenceli Bir İş tir”

2. OTURUM

Oyunun Faydaları Nelerdir?

1) Oyunun Bedensel Değeri:

- Oyun oynamak çocuğun kas sistemini geliştirir.
- Çocuğunuz oyun oynarken biriken enerjisini boşaltma imkânı bulur.

2) Oyunun İyi Edicilik Özelliği:

- Çocuğunuz oyun yoluyla birikmiş enerjisini toplumsal açıdan kabul edilen bir yolla boşaltma olanağı bulmaktadır.
- Oyun, çocuğunuzun en güçlü ve doğal dürtülerinden biri olan saldırganlık dürtüsünü boşaltmasına yarar.
- Oyun oynamak çocuğunuzun günlük yaşamda çevresinden aldığı uyaranların oluşturduğu gerilimden kurtulmasını sağlar.
- Çocuklar özel yaşamdaki bazı sorunlarını oyun yoluyla çözebilirler çünkü oyun çocuğun dili ve etkin bir anlatım aracıdır. Oyun yoluyla çocuğunuz, en derin duygu ve gereksinmelerini ifade olanağı bulmakta ve sorunlarını kendi kendine çözebilmektedir. Örneğin, çocuğunuz kardeşini kıskanıyorsa bir oyunlarında kardeşi rolündeki bebeği cezalandırabilir ya da dönmek üzere seyahate gönderebilir.
- Oyun oynamak çocuğunuzu özgürleştirir. Bu özgürlük ona duygusal boşalım sağlar. Gerçek yaşamda gerçekleştiremediği bir eylemi oyun ortamında gerçekleştirerek rahatlatma fırsatı bulur. Böyle dramatik oyunlar çocuğunuzun iç dünyasındaki duygularını dışı vurmasını sağladığı için tedavi edici özelliğe sahiptirler.

3) Oyunun Eğitimsel Değeri:

Farklı biçim, boyut ve renklerdeki oyuncaklar çocuğunuzun renk, boyut ve objelerin özelliklerini öğrenmesini sağlamaktadır.

4) Oyunun Toplumsal ve Ahlaki Değeri:

- Arkadaşlarıyla oyun oynamak, çocuğunuzun "Ben" ve "Başkası" kavramlarının farkına varmasını sağlar.
- Dramatik oyunlarda çocuklar kendi günlük yaşamda gördüklerini, deneyimlerini oyuna yansıtarak oyunlar kurarak bu oyunlarda işbirliğini ve toplu yaşam için gerekli olan kuralları öğrenir. Yine bu oyunlarda paylaşmayı, vermeyi ve almayı öğrenirler. Çocukların toplum ve ahlak kurallarına uyum göstermesinde oyunun rolü büyüktür.

OYUN 2: DUR-YÜRÜ-EĞİL-SIÇRA

Tüm katılımcılar ortada toplanır. Lider dur, yürü, eğil, sıçra komutları vereceğini, ancak verilen komutun zıttının yapılması gerektiğini söyler. Dur denildiğinde yürüneceği, eğil denildiğinde sıçranacağı ve diğer komutlarda da tam tersinin yapılması gerektiği belirtilir. Yanlış yapan oyuncu oyundan çıkar. Aynı şekilde sağ kolunu kaldır veya sol kolunu indir gibi komutlar verilerek komut sayısının arttırılabileceği belirtilir.

DEĞERLENDİRME: Bu oyunu evde aile üyeleriyle nasıl oynayabiliriz? Ders tekrarı konusunda yararlanabilir miyiz? Çocuklar bu etkinlikten hoşlanırlar mı? Şeklinde sorular yöneltilerek velilerin etkinliği değerlendirmesi istenir.

OYUN 3: KAP OYUNU

Bir masanın etrafında iki takım üyeleri karşılıklı oturur. Masanın üstüne her ikiliye bir bardak düşecek şekilde bardak konulur. Bardakların içinde postitlere yazılı harfler vardır. Lider, oyunculara duyu organları isimleri söyler ve elleriyle söylenen duyu organını göstermelerini ister. Karışık bir şekilde söylerken KAP dediğinde oyuncuların ortadaki bardağı kapmaları gerekmektedir.

DEĞERLENDİRME: Bu oyunu evde aile üyeleriyle nasıl oynayabiliriz? Ders tekrarı konusunda yararlanabilir miyiz? Çocuklar bu etkinlikten hoşlanırlar mı? Şeklinde sorular yöneltilerek velilerin etkinliği değerlendirmesi istenir.

“Öğrenmek Eğlenceli Bir İş'tir”

3. OTURUM

Çocuklarıyla Oyun Oynamanın Ebeveynlere Katkısı Var mıdır?

- Çocuklar anne babalarından ilgi ve sevgi beklerler; ama sadece onlara sarılmak ya da onları öpmek yeterli değildir. Onları sevdiğimizizin bir göstergesi, onlara özel zaman ayırmak ve onlarla oyun oynamaktır. Böylece duygusal doyum yaşarlar.
- Çocuğunuzla oyun oynadığınızda bu durum çocuğunuzun kişilik özellikleri hakkında size bilgi verir çünkü çocuklar oyun oynarken aslında kendilerini tanıtırlar.
- Çocuğunuz oyun oynarken kendi yeteneklerini ve sınırlarını keşfederler ve oynadıkça yetenekleri gelişir, becerileri artar. Çocuğunuzla oyun oynadığınızda çocuğunuzun gelişmekte olan yönlerini daha iyi takip edebilirsiniz.
- Çocuğunuzla oyun oynadığınızda onun günlük dünyasını oyun ortamına taşıdığını ve büyüklüklerinden gördüklerini oyuna aktardığını göreceksiniz. Örneğin, annesi ses tonunu yükselterek konuşan çocuk, oyunlarında da bebeğine karşı ses tonunu yükseltir. Bu durum, ebeveyn olarak çocuğunuza davranışlarınızda farkındalık kazanmanızı sağlayabilir.
- Oyun gelişime katkı sağlar ve eğitici özelliği vardır. Bu yüzden çocuğunuza öğretmek istediklerinizi oyun yoluyla öğretebilirsiniz.
- Çocuğunuz bir sıkıntı yaşıyorsa bu durum, onun oyunlarına da yansır. Dolayısıyla, özellikle dil gelişiminin yeterli olmadığı ufak çocuklarda onunla oyun oynayarak onu daha iyi anlayabilirsiniz.
- Özellikle hayali oyunlarda, dikkatli bir gözlem sonucunda, ebeveynler çocuklarının bilgileri, duygusal yaşamları (endişeleri vs.), merak ve yaratıcılıkları, istek ve arzuları gibi birçok duygu ve düşüncelere erişme imkanı bulacaktır.
- Oyun çocuğun yaratma ortamıdır. Çocuğunuzla ne kadar oyun oynarsanız onun o kadar yaratıcılığını arttırmış olursunuz.

OYUN 4: SIRT SIRTA İŞLEM YAPMA

- İkili eş olunur. Sirt sırta dönmeleri ve parmaklarıyla bir sayı yaparak hazır bulunmaları istenir. Lider el çırdığında birbirlerine dönerek gösterdikleri sayıları en hızlı şekilde toplamaları söylenir. Söyledikten sonra yeniden sirt sırta dönülür ve birkaç kez uygulama tekrar edilir.
- Daha sonra aynı kişiler sirt sırta tekrar dönerler. Yüz yüze döndüklerinde herkes partnerinin dış görünüşünü dikkatli bir şekilde 30 saniye izler. Süre sonunda tekrar sirt sırta gelirler. Lider katılımcılardan kılık kıyafet ve dış görünüşlerinde yapabilecekleri 3 değişiklik yapmalarını ister. Değişiklikler yapıldıktan sonra tekrar yüz yüze gelinir, katılımcılar partnerlerinin üzerindeki değişiklikleri bulmaya çalışır.

DEĞERLENDİRME: Bu oyunu evde aile üyeleriyle nasıl oynayabiliriz? Ders tekrarı konusunda yararlanabilir miyiz? Çocuklar bu etkinlikten hoşlanırlar mı? Şeklinde sorular yöneltilerek velilerin etkinliği değerlendirmesi istenir.

OYUN 5: TAŞ-KAĞIT-MAKAS

Karışık yürünür. Taş, kağıt, makas oynanacağı söylenir. Lider dur dediğinde en yakındaki kişiyle karşılıklı geçilir. Oyuncular karşılıklı geçerler ve ellerini yumruk yaparak taş-kağıt-makas derler. Kağıt yapacaksa elini düz, makas yapacaksa işaret ve orta parmağı açık, taş yapacaksa elini yumruk şeklinde öne uzatır. Taş makası kırar, makas kağıdı keser ve kağıt taşı kaplar. İki galibiyet alan kazanır ve kaybeden kişi kazanan kişinin arkasına geçerek birlikte yürümeye devam eder. En öndeki kişi yarışmaya devam eder. Tekrar lider komut verdiğiğinde karşılıklı gelen grupların en önündeki kişiler tekrar yarışır. İki büyük grup karşı karşıya gelene kadar devam eder. Son yarışmada galip gelen grup oyunu kazanmış sayılır.

4. OTURUM

Bilgisayar Oyunları ve İnternet Kullanımı

Son yıllarda teknolojinin ilerlemesiyle bilgisayar oyunları çocuklar için daha cazip hale geldi. Eskiden tercih edilen atariler yerini içinde strateji oyunları, araba yarışları gibi farklı oyun türlerini barındıran play station gibi daha gelişmiş bilgisayar oyunlarına bıraktı. Teknolojideki bu ilerlemeden taşınabilir oyun aletleri de etkilendi ve "gameboy"lar yerini Play-Station Portable (PSP) denen oyun konsollarına bıraktı. Bilgisayar oyunları çocukların gelişimini hem olumlu hem de olumsuz yönden etkilemektedir.

Bilgisayar oyunlarının çocuklar üzerindeki olumsuz etkileri aşağıdaki gibidir:

- Çocuklar bilgisayar oyunlarını arkadaşlarıyla oynamaya tercih ettiklerinden bu durum onların sosyal gelişimini olumsuz yönde etkilemektedir.
- Çocuklar oyun oynarken, özellikle dramatik oyunlarda yaratıcılıkları gelişmektedir. Fazla bilgisayar oynamak ise çocukların bu yeteneğinin gelişmesini engellemektedir.
- Çocuklar etrafındaki diğer insanlarla iletişimi kurup interaktif oyunlar oynamak yerine bilgisayar oyunları oynamayı tercih ettikleri için özellikle küçük yaşlarda oynamaya başlanırsa bu çocukların dil gelişimlerini ve hayal dünyalarını olumsuz yönde etkileyebilir. Bilgisayar oyunları belirli bir sürede yani sınırlı kullanıldığında çocuklar üzerinde olumlu etkileri de vardır.

• Dikkat, algı, el-göz koordinasyonu ve muhakeme gibi bazı zihinsel işlevlerin gelişimine katkıda bulunur.

- Çocuğun hayal gücünü geliştirebilir.

Bilgisayar oyunları, ebeveyn kontrolünde kısıtlı bir sürede oynadığı sürece çocuk gelişimini olumlu yönde etkileyebilir. Bilgisayar oyunu oynama süresini kısıtlamanın yanı sıra anne babanın çocuklarının oynadığı bilgisayar oyunlarının içeriğine de dikkat etmeleri ve çocuklarının şiddet eğilimi içeren oyunları oynamalarına izin vermemeleri gerekmektedir.

Çocukların internet kullanımı ile ilgili alacağı destekte en büyük rol ailelerindir. İnternet risklerine karşı daha bilinçli hareket etmeleri yönünde bilinçlendirilen çocuklar olası risklere karşı kendilerini daha rahat koruyabilir ya da olası tehlikeye karşı çekinmeden aileleri ile direk iletişime geçebilirler.

Çocuk ve gençlerin aşırı internet kullanımı psikolojik, fizyolojik ve sosyal ilişkiler açısından olumsuz etki yaratabilmektedir. Bu sebeple internetin sadece, iyilik, güzellik, eğlence içermediğini onlara öğretmek; interneti, doğru ve bilinçli kullanmaları noktasında onları eğitmek durumundayız. Fakat bilmediğiniz bir konu hakkında çocuğunuzu eğitemezsiniz. İnternet hakkında ne kadar bilgi sahibi olursanız, çocuğunuzu da o kadar çok bilgilendirir ve internetin zararlarından bir o kadar korumuş olursunuz. Ebeveyn olarak internetle ilgili bilmeniz gereken temel başlıklar; Anlık mesajlaşma, sosyal ağlar, online oyunlar, blog siteleri, chat odalarıdır. Çocuklar İnternette dolaşırken yalnız ve kontrolsüz bırakmamalıdır.

OYUN 6: NESNE İLE CANLANDIRMA

Lider herhangi bir materyal seçer bu bir su şişesi olabilir, önce kendisi şişeyi kullanarak bir canlandırma yapar ve herkesin farklı bir kullanımı canlandırmasını ister, örneğin şişeyi gitar olarak kullanarak bir şarkı söyler, başka biri badana yapmak için kullanabilir, başka biri serinlemek için yelpaze yapar gibi.

DEĞERLENDİRME: Bu oyunu evde aile üyeleriyle nasıl oynayabiliriz? Ders tekrarı konusunda yararlanabilir miyiz? Çocuklar bu etkinlikten hoşlanırlar mı? Şeklinde sorular yöneltilerek velilerin etkinliği değerlendirmesi istenir.

OYUN 7: ARABUL

Mekânın farklı yerlerine birbirinin eşi ya da cevabı olan kâğıtlar katılımcıların görmeyeceği şekilde ayrı ayrı yerleştirilir. Katılımcılara farklı yerlerde birbirinin eşi ya da cevabının bulunduğu kâğıtlar olduğu söylenir. Herkesin bu kâğıtları aramaları ve bulduklarında eşlerin ya da soru cevapların bir araya gelmeleri istenir. Kâğıtlarda örnek olarak şunlar yazılıdır: toplama işlemi ve sonucu, ülkenin adı ve başkenti, eş anlamlı kelimeler. Kâğıtların bulunmasında yönlendirici olmak için Sıcak- Soğuk oyunu da beraberinde oynanabilir.

DEĞERLENDİRME: Bu oyunu evde aile üyeleriyle nasıl oynayabiliriz? Ders tekrarı konusunda yararlanabilir miyiz? Çocuklar bu etkinlikten hoşlanırlar mı? Şeklinde sorular yöneltilerek velilerin etkinliği değerlendirmesi istenir.

Sonuç olarak, çocuklar sadece zevk aldıkları için oyun oynasalar da, oyunların onların gelişimine önemli katkıları vardır. Oyun; çocukların bedensel, sosyal, dil ve zihinsel gelişimini desteklemektedir. Çocuklar oyunlarında gerçek hayatın minyatürlerini kurarlar. Dolayısıyla çocuğunuzu oyun oynarken incelediğinizde, onu nelerin etkilediğini, yaşadıklarını nasıl algıladığını ve bunlardan nasıl etkilendiğini görebilirsiniz. Bütün bunların yanı sıra, çocuğunuzla oyun oynayarak talep ettiği ilgiyi ona en güzel biçimde verebilir ve onunla kaliteli zaman geçirebilirsiniz. Günümüzde yoğun çalışma temposu ve televizyon, bilgisayar, tablet, telefon gibi aletlerden dolayı ebeveynler çocuklarıyla geçirebilecekleri kaliteli oyun zamanlarını gittikçe kaybetmektedirler. Oysa bir çocuğun ileride hatırlayabileceği en güzel anılar ebeveynleriyle geçirdiği keyifli anlar olacaktır ve bu anılar onların da ileride kendi çocuklarıyla da oynamalarına yardımcı olacaktır.

2.GÜN

**Oyun eğitiminden sonra 1 haftayı değerlendirecek olursak,
Evde neleri yapabildiniz?**

Çocuklarınızla oyun oynadıktan sonra onlarda bir değişiklik fark ettiniz mi?

Oyun oynamaktan siz ve çocuklarınız keyif aldınız mı?

Oyun oynamanın ebeveyn olarak size bir katkısı olduğunu düşünüyor musunuz?

Akıl ve Zekâ Oyunları

Zihni açan, akli çalıştıran, öğrenmeyi kolaylaştıran, çabuk öğrenmeyi sağlayan "Zekâ Oyunları" geleceğin eğitim metodudur. "Eğlenirken öğrenme" ilkesine dayanan zekâ oyunları zihni açıp öğrenmeyi kolaylaştırdığı için çocukların zekâ gelişimine, yaratıcılıklarına ve akademik başarılarına katkı sağlar. Çocuklar eğlenirken öğrenir, zekâları gelişir. Çocuklarının mevcut kapasitesini ortaya çıkarmak isteyen ve farklı becerilerini geliştirmek isteyen ebeveynler çocuklarıyla ilgilenirken akıl ve zekâ oyunlarından rahatlıkla faydalanabilirler. Böylece çocuklar; hafıza, stratejik düşünme, görsel zekâ, mantıksal düşünce, inovatif düşünce, davranış becerilerini farklı akıl ve zekâ oyunları ile güvenli bir şekilde geliştirebilirler. Berkeley Üniversitesinde yapılmış bir araştırmaya göre, çocuklara haftada iki kere bir saat on beş dakikalık çeşitli akıl ve zekâ oyunlarından oynamaları IQ puanlarında 13 puanlık artış sağlamıştır, Çocukların daha mantıklı düşünceleri ise yüzde 32 değerinde artmıştır.

Akıl ve zekâ oyunları sayesinde aileler çocuklarını daha iyi tanır ve çocuklarının farklı alanlardaki becerilerini keşfedebilir. Böylece, aileler de çocuklarını daha etkin yönlendirebilir hatta çok daha etkili bir iletişim içine girebilirler. Çocukların zekâ oyunları ile birlikte dikkat, odaklanma ve konsantrasyonu artar, motive olur, ayrıca ebeveyn de çocukla birlikte kendini geliştirebilir. Çocuğuyla kurduğu iletişim gelişir ve karşılıklı daha anlayışlı bir dönem başlar.

9 ve 12 taş oyunlarının öğretilmesi.

KAPANIŞ

İŞTE OYUN

SAMSUN İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ